

UNESCOS KONVENTION OM VERDENSARV

Med den internationale konvention vedrørende beskyttelsen af verdens kultur- og naturarv, underskrevet i 1972, har UNESCO knyttet sig til at beskytte og bevare den naturlige og kulturelle arv, som har en enestående universel værdi. Således ligger ansvaret for kulturarv inkluderet i verdensarvslisten ikke længere i hænderne på den individuelle stat, men i hele verdens hænder. Emblemet for verdensarv er en metafor for den relation, som findes mellem kultur- og naturarv. Den inderste firkant repræsenterer den menneskeskabte form, hvor cirklen repræsenterer naturen. Disse symboler er tæt forbundet. Emblemet er rundt som jorden og på samme tid et symbol for beskyttelse.

OPTAGELSESKRITERIER

Indenfor verdensarvskonventionens rammer er ti kriterier udviklet for optagelse af steder i verdensarvslisten, fire kriterier for naturarv og seks kriterier for kulturarv.

Et sted bliver anset for at være af enestående universel værdi, hvis verdensarvskomiteen finder det muligt at bedømme, at stedet møder en eller flere af kriterierne, og at der er dokumenteret bevis på autenticitet (historisk ægthed i henhold til kulturarvssteder) og integritet (i henhold til naturarvssteder). De historiske bydele i Stralsund og Wismar opfylder to af disse seks krav for kulturarv:

KRITERIE II

Objektet har over en periode eller over et kulturelt område udvist en betydningsfuld udveksling af menneskelige værdier hvad angår arkitektur eller teknologi, monumenter, byplanlægning og landskabsdesign.

KRITERIE IV

Objektet er et enestående eksempel på en type byggestil, arkitektur eller teknik eller et landskab, som illustrerer et eller flere betydningsfulde stadier af menneskets historie.

FAKTA OG TAL

NAVN OG BELIGGENHED

De historiske bydele i Stralsund og Wismar. Begge byer ligger ved Østersøen i den tyske delstat Mecklenburg-Vorpommern i den Nordøstlige del af Tyskland.

STØRRELSE AF NOMINERINGSOMRÅDET OG BUFFER-ZONEN (HEKTAR)

Nomineringsområdet: 168 ha (Stralsund 80 ha + Wismar 88 ha)

Buffer-Zonen: 448 ha (Stralsund 340 ha + Wismar 108 ha)

Museumshus i Stralsund, „Wasserkunst“ Cisterne på torvet i Wismar

KONTAKT

HANSESTADEN STRALSUND

Verdensarv-Manager Steffi Behrendt

PF 2145 · D-18408 Stralsund

Tlf: 03831 / 25 23 16 · Fax: 03831 / 25 23 19

E-Mail: sbehendt@stralsund.de · www.stralsund.de

HANSESTADEN WISMAR

Presse, Markedsføring og Medborgerkontoret

Frank Junge · PF 1245 · D-23952 Wismar

Tlf: 03841 / 251 90 30 · Fax: 03841 / 251 90 37

E-Mail: presse@wismar.de · www.wismar.de

Yderlig information om dette verdensarvssted kan findes på www.stralsund-wismar.de

TO BYER – EN ARV

De historiske bydele i Stralsund og Wismar
UNESCO – Verdensarv siden 2002

HISTORISKE BYDELE I STRALSUND OG WISMAR

De historiske bydele i Stralsund og Wismar er optimale eksempler på veludviklede hansestæder under hanseforbundets kronede dage i det 14. århundrede. Stralsund og Wismar var begge stærkt økonomisk og politisk indflydelsesrige medlemmer af den vendiske region, som var det reelle økonomiske og politiske centrum for hanseforbundet. Begge byer spillede en vigtig rolle i den europæiske udveksling af kulturelle udrettelser, teknisk viden og verdenssyn, som fandt sted i den kommercielle verden i hele det Baltiske og Nordsø-område. Indtil

bevis på en sammensmeltning af forskellige kulturelle indflydelser, som kombinationen af italiensk murstensbygningsteknikker og den repræsentative katedral byggestil fra den nordlige del af Frankrig. De to historiske bydele komplimenterer hinanden, men har også deres egne karakteristiske af særlig betydning: Wismars havnebassin er i og for sig bibeholdt i den middelalderlige udformning og formidler derved et autentisk billede af den egentlige ryggrad af en maritim handelsby, som er så sjældent set. Ligeledes er kanalen "die Grube", der løber fra

baltiske region efter Lübeck og var derfor valgt til rammerne for fredsforhandlingerne med Danmark i 1370. Resultatet af forhandlingerne, den berømte „fredsaftale i Stralsund“ gik ned i den europæiske historie som højdepunktet af hansestædernes magtperiode. En stor del af de vedligeholdte bygninger, deriblandt rådhuset med dens store arkitekturhistoriske betydning såvel som andre betydningsfulde bygninger er bevis på denne bys opblomstringstid. Gennem det 17. og 18. århundrede udgjorde Stralsund og Wismar en

Rådhuset i Stralsund, „Freden i Stralsund“ certifikatet, Gavlhuse i Stralsund

Helligåndsklosteret i Stralsund, „Gamle Svenske“ i Wismar, Gravmonument af Wrangel

Sankt Nikolai kirken i Wismar, Gavlen på Wismars Sankt Nikolai kirke

idag er det lykkedes at bevare den middelalderlige grundplan med vejnet, netværk af gader og pladser og strukturen af områder og udstykninger næsten uforandret. Begge byer er derfor bevis på hvordan maritime handelsbyer blev grundlagt under Lübeck lov, et system af regler for den enkelte by udviklet i Lübeck. Den højtbevarede arkitektoniske del af Stralsund og Wismar er rig på eksempler og konkrete beviser på den umådelige rigdom og betydning, som begge byer havde under middelalderen såvel politisk som økonomisk. Især repræsenterer de seks monumentale murstenskirker et unikt og bredt udvalg af gotisk religiøs arkitektur i hansestæderne ved den sydlige del af Østersøen. På samme tid er det

Mühlenteich i øst til havnen gennem byen vedligeholdt. I den nordlige del af Tyskland er denne kanal det eneste menneskeskabte vandløb fra middelalderen, som stadig er vedligeholdt i en gammel bydel. På grund af gadebilledet med de smalle gader med små rækker af stort set intakte historiske huse er Wismar den eneste hansestad i den Baltiske region, som er bevaret i denne størrelse og tilstand af helhed. Den unikke beliggenhed af Stralsund mellem Strelasundet og de opdæmmede søer, som kan føres tilbage til det 13. århundrede, underbygger middelalderbyens struktur, som i den umiskendelige silhouet træder tydeligt frem. Stralsund var gennem det 14. århundrede den vigtigste by i hele den

vigtig del af det svenske militære magtsystem, som fæstnede byer af europæisk rank og som de centrale administrative hovedkvarterer. Dette er dokumenteret i de enestående barokbygninger, såsom Wismars tøjhus og Stralsunds svenske regeringspalads. Fundamenterne i begge byer udgør et arkæologisk monument i sig selv af stor betydning. Fordi forholdene er stort set optimale for bevarelse, vil der i undergrunden være objekter af kulturarv fra hansetiden og fra derpå følgende epoker i en ualmindelig god og hel tilstand. Arkæologiske udgravninger inspirerer og fremmer derfor forskningen om udviklingen af byer i hele Nordeuropa.

1997

Hver by udarbejder sin individuelle ansøgning

1998

Beslutningen om en fælles ansøgning

31. december 2000

Ansøgningen afleveres til UNESCO i Paris

27. juni 2002

Optagelse på UNESCOs verdensarvsliste

24. maj 2003

Optagelsesceremoni i Wismar

25. maj 2003

Optagelsesceremoni i Stralsund